

[Nielsen Mann.]

raade har jo Statsskovvæsenet været medvirkende til at forhøje Priserne.

De Bestemmelser i Lovforslaget, der tager Sigte paa en Forhøjelse af Befordringsgodtgørelsen, skal jeg ikke indvende noget imod. Alene Benzinprisens Forhøjelse berettiger jo en saadan Stigning. Heller ikke § 2, der angaar en Forhøjelse af Bygge- laan til Statshusmandsbrug, skal jeg indvende noget imod.

Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om der ligger en statistisk Udregning til Grund for den foreslaaede ret store Forhøjelse af Grænsen for Byggelaan, eller om det høje Ministerium i sin almindelige Politik tilsigter en Prisstigning paa de 16—17 pCt., som der her er Tale om. Ministeriet har jo ment at kunne tøjle Prisstigninger gennem Priskontrol, Valutakontrol og hvad dertil hører. Det er ganske vist ikke lykkedes i nogen stor Udstrækning, og jeg er heller ikke sikker paa, at det høje Ministerium vil have Held i sine Bestræbelser i Fremtiden. Det er en vanskelig Opgave, man der har paataget sig, og det er muligt, at Neglene bliver blodige, inden man opgiver Forsøget.

Jeg vil i øvrigt gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om han vilde stille sig uvilligt over for et Ønske om endnu en Ændring i den gældende Lov ud over dem, der her er foreslaaet. Jeg tænker her paa § 27 i Loven af 14. Maj 1934, Stk. 2, hvor det hedder, at ved Fastsættelsen af det enkelte Laans Størrelse skal det iagttages, at den samlede Behæftelse ikke overstiger Ejendomsskylden og i intet Tilfælde er over 30 000 Kr. Det er de saakaldte Gaardmandsbrug, der her er Tale om, og naar man ved, at Ejendomsskyldværdien saa nogenlunde falder sammen med en ordentlig 1ste Prioritet, er det indlysende, at den Laanemulighed, som ligger i § 27, er ret illusorisk. Jeg er heller ikke sikker paa, at Laanegrænsen 30 000 Kr. er forsvarlig i samme Grad nu, som den var det, dengang Loven blev vedtaget. Jeg maa her tage et vist Forbehold. Jeg har gennemset baade den oprindelige Lov og de forskellige Tillæg til den og har ikke kunnet finde, at der et sket nogen Ændring i denne Maksimumsgrænse, men det er jo muligt, at der findes en Ændring — denne Lovgivning er efterhaanden blevet et helt Vildnis at dukke ned i. Hvis jeg skulde tage fejl, hvis Laanegrænsen er forhøjet, maa jeg gøre en Undskyldning. Men i hvert Fald er jeg sikker paa, at den Grænse, der er sat ved Ejendomsskyldværdien, ikke er forladt. Derfor vil jeg

gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke kunde tænke sig at gaa med til endnu en Ændring i Loven, saa at man satte Grænsen f. Eks. ved den skattemæssige Værdi: Ejendomsskyldværdien plus Besætning og Inventar. Saa vilde Loven under de Forhold, vi har nu, kunne faa noget større Betydning.

Endelig ønsker jeg at pege paa, at det, der her er Tale om, Ydelsen af større Laan, kun er den ene Side af Sagen. Den anden Side, den, der er værre, er Spørgsmaalet, om de, der faar disse Brug, er i Stand til at betale den Rente, der skal svares. Jeg tror ikke, man klarer det Problem ved at gøre en vis Del af Laanet rentefri og heller ikke ved nogen Form for konjunkturbestemt Rente — det vil jo faktisk sige i de daarlige Tider at lade Skatteyderne bære en Del af Rentebyrden. Det Problem, der her foreligger, angaar ikke alene Statshusmændene, det angaar hele Landbruget. Statshusmændene udgør ca. en Tiendedel af samtlige Landmænd, men alle andre Landmænd har ganske de samme Vanskeligheder med at faa det til at løbe rundt i disse Tider, i hvilke Indtægterne er smaa og Udgifterne store. Denne Side af Sagen synes jeg ikke man kan se bort fra, naar der tales om Oprettelse af nye Brug, for hvis ikke den høje Regering vil gaa ind for et Forsøg paa, saa vidt det er muligt, at skabe et rimeligt Forhold der, synes jeg, man i Virkeligheden bør overveje, om ikke Udstykningen skulde standses.

Det vilde efter min Opfattelse være meget beklageligt, om man skulde komme til dette Resultat. Jeg er meget vel klar over de smaa Landbrugs Betydning paa forskellig Maade. Jeg er klar over de Værdier, der skabes der baade i økonomisk og moralsk Henseende, og jeg er klar over, hvad det betyder for den unge Slægt at vokse op i disse smaa selvstændige Hjem, hvor de lærer mange gode Dyder, som i ganske særlig Grad læres i de smaa Hjem. Jeg tager heller ikke i Betænkning at sige, at det er Kærnen af dansk Ungdom, der opvokser i de smaa Hjem, ikke mindst paa Landet. Men netop derfor maa de smaa Hjem ikke proletariseres, selv om man maaske kunde befrygte, at den høje Regering saa en Genvej til Socialiseringen i en Proletarisering af Landbohjemmene. Der maa derfor skabes mere ligelige Erhvervsforhold. Det kan siges, at Tiden netop nu, med de Forhold, vi lever under, er vanskelig; det kan siges, at Regeringen ikke har Ansvar for disse Forhold, der netop i Dag gør det saa vanskeligt. Men bagved ligger hele Regeringens